

Hassas Konular

Azerbaycan'ın İstiklâlinin 90. Yılında Azerbaycan ve Mehmet Emin Resulzade¹

F. Sema Barutcu Özönder

31 Mayıs 2008

Çok değerli konuklar,
Basın-yayın kuruluşlarının çok değerli mensupları,
Sevgili gençler,

KÖK Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Vakfı'nın **Türk Dünyasının Fikir Mimarları Toplantıları** dizisinden **Kırım-Kafkasya Araştırmaları Enstitümüzün** katkılarıyla düzenlediğimiz **Azerbaycan'ın İstiklâlinin 90. Yılında Mehmet Emin Resulzade Toplantısına** hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Vakfımız, kurucu başkanımız, daimî şeref başkanımız Prof.Dr. Cihat ÖZÖNDER'in KÖKSAY'ın kuruluşu aşamasında belirlediği ilke ve hedeflerinin, etkinlik alanlarının bir sonucu olmak üzere, onun manevî varlığının verdiği güç ve destek ile yeni bir periyodik etkinliği gündemine aldı: Türk Dünyasının Fikir Mimarları Toplantı dizimizin ilkini Azerbaycan devletinin kurucusu, fikir ve siyaset adamı Mehmet Emin Resulzade'ye ayırmış olmamız bir tesadüf değildir.

Geçtiğimiz gün 28 Mayıs 2008'de, Çarşamba günü Azerbaycan devletinin kuruluşunun 90. yılını Azerbaycan Kültür ve Dayanışma Derneğimizin önderliğinde bir kez daha idrâk ettik, coşkuyla kutladık.

28 Mayıs 1918. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün istiklâl mücadelesini Anadolu'dan başlatmasına henüz bir yıl var. Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarken güçlü, çünkü savaştan yorulmuş, işgal altındaki Anadolu Türk'ünün doğusunda kurulmuş bir Türk devleti; Azerbaycan Cumhuriyeti var. Kurucusu, Azerbaycan Türklüğünün istiklâl mücadelesini "bir kere yükselen bayrak bir daha inmez" şiarını kendisine ülkü edinerek yapmış bir model önder: Mehmet Emin Resulzade.

Anadolu Türklüğü Türk bayrağını Anadolu'nun her karışında yeniden yükseltmek için mücadele ederken, manen güçlü! Çünkü varlıklarıyla yanlarında olan kardeşleri Azerbaycan Türklüğü de var.

İki istiklâlcî, iki fikir ve siyaset adamı, iki Türk milliyetçisi, iki halkçı, iki lâik, iki ceditçi, iki karizmatik lider... Kendilerinden sonraki kuşaklara bıraktıkları miras "bağımsızlık şiarımdır" ideali. Bir güçlü Türk geleceği ülküsü...

Ebülfeyz Elçibey, 1920'de inen bayrağı bütün Sovyet hayatı boyunca yeniden yükseltme ülküsüyle yaşayan ve yeniden istiklâlin mücadelesiyle adım adım, kişi kişi yola çıkan ve kitleleri peşinde sürükleyen, halkın güçlü cephesini kuran önder. Güçlü, çünkü onun Mehmet Emin Resulzadesi var, güçlü çünkü onun "askerim" dediği Mustafa Kemal Atatürk'ü var.

Bugün mutluyuz, gururluyuz, daha güçlüyüz. Yanı başımızda bayrağı Hazar'ın rüzgârıyla dalgalanan, ama hüznle dalgalanan bir Türk devleti daha var.

¹ 1. TÜRK DÜNYASININ FİKİR MİMARLARI TOPLANTISI, "Azerbaycan'ın İstiklâlinin 90. Yılında MEHMET EMİN RESULZADE" Açış Konuşması, KÖKSAY – Kırım Kafkasya Araştırmaları Enstitüsü, 31 Mayıs 2008, Ankara.

Hüzünlüyüz, ama kararlı olarak idrakindeyiz ve biliyoruz. Azerbaycan yurdunun kalbi Karabağ, Ağdam, Laçın, Kelbecer, Fizuli, Cebrayıl, Zengilan ve Gubadlı birilerinin himayesinde hâlâ işgal altında. Bugün yerinden yurdundan olmuş milyonlarca sürgün ve kaçgını kardeş devletimiz baş başa. Tarihî Revan Türk Hanlığının yerinde bugün bir tek Türk yok, 1800'lerin başından itibaren ya sürüldüler ya soy kırma uğradılar. Azerbaycan'ın bugün Ermenistan işgali altındaki yerlerinde Türk kültür mirası; Kelbiçer'deki Otahlı ve Başlıbel Mescitleri, Seyit Asadullah ziyaretgâhı, Laçın'ın köylerindeki bütün cami, mescit ve kabristanlar, Kubatlı'daki 14. yüzyıla ait kabristan ile 14 ve 17. yüzyıllara ait Yusufbeyli, Mollalı, Mirler, Memer camileri, Zengilan'daki 1304 yılına ait türbe, köylerdeki cami ve mescitler, Fuzuli şehrindeki kabristan, 1414 yılına ait Kutlu Musaoğlu Türbesi, Hanoğlu Türbesi, Kengerli Camii, Şuşa'daki Cevherağa camileri yerle bir edildi, yakıldı yıkıldı.

Başta Azerbaycan'ın en eski müzelerinden Şuşa müzesi olmak üzere on binlerce eseri olan onlarca müze, milyonlarca kitap ve el yazmasının korunduğu yüzlerce kütüphane, Karabağ'ın Türk tarihine ait kaynakları, arkeolojik buluntular, eski el yazmaları yağmalandı, tahrip edildi, yakıldı, yıkıldı, büyük bir kısmı da Ermenistan'a götürüldü.

Ve Dünya bu işgali sessizce seyrediyor. Ve dünya Azerbaycan Türklüğünün insanlığın kültür mirasına armağan ettiği kültür hazinelerinin yok olmasını da sessizce seyrediyor. Ve Dünya, Azerbaycan'ın yüzbinlerce kaçgını ve sürgününün Ermeni işgali altındaki yurtlarına dönemeyişlerinin verdiği ıstırapı, eziyeti yine sessizce seyrediyor.

Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Azerbaycan Cumhuriyeti'ni yönetmeye seçilenlerden ve yönetmek için seçilmeye talip olanlardan bu iki Türk devletinin vatandaşları olarak şunları talep ediyoruz:

1. 15 Mart 2008'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda kabul edilen "Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan topraklarından çıkmasının istendiği" tasarının gerçekleşmesi için yapılması gerekli her türden girişimi bir an önce başlatmalarını;
2. İşgal ettiği topraklarda bile askerî tatbikat yapma cesaretini gösteren Ermenistan devletinin bu cesaretinin kaynağını nereden bulduğunu sorgulamalarını;
3. Azerbaycan-Ermenistan anlaşmasını sağlama işinin havale edildiği, ama bugün artık işlevinin, Ermenistan'ın işgalini uzun yıllara yayarak "de facto" durumu "de jure" hâle getirme sürecinin bir parçası hâline gelen Minsk Grubunun işgalin sona erdirilmesinde artık bir işe yaramadığını idrak etmelerini;
4. Ve işgalin bir an önce sona ermesini sağlayacak her tür tedbirde iki kardeş devletin iş birliğini geliştirmelerini ve milyonlarca kaçgını ve sürgününün yurtlarına dönmelerini sağlamalarını;
5. Kaçgını ve sürgünlerin maddî ve manevî her tür sorunlarının giderilmesi için el birliği içinde olmalarını ve kardeşlerimizin yalnız olmadıklarını, onların dertleriyle dertlenen, sevinçleriyle sevinen kardeşlerinin olduklarını hissettirip duyurmak için Türkiye'den âcil bir yardım kampanyasını başlatmalarını;
6. Ermenistan'ın işgali altındaki yerlerde ekolojik dengiyi yok eden ve kültürel mirası tahrip eden faaliyetlerini bir an önce durdurması için gerekli her tür tedbirin alınmasını talep ediyoruz.

Talep ediyoruz, çünkü bu iki devletin evlâdı, Azerbaycan ve Türkiye Türklüğünün "bağımsızlık fikri"nin mimarı olan iki büyük devlet kurucusunun evlâdı, ve bu iki kardeş ulus istiklâlin bedelinin ne olduğunu da bu iki önderinden aldığı ortak şuur mirasıyla çok iyi biliyorlar.

Saygılarımla,

F. Sema Barutcu Özönder, Prof.Dr., KÖKSAV Başkanı.

KÖKSAV E-Bülteni, KÖK Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Vakfı (KÖKSAV) tarafından çıkarılmaktadır. KÖKSAV bağımsız ve bağlantısız, günlük siyasî konumu olmayan bir kurumdur; merkezine Türkiye ve Türk dünyasını alarak araştırmalarını ulusal ve uluslar arası sosyal, siyasî ve stratejik konulara yoğunlaştırır, araştırma ve incelemeler yapar. Dolayısıyla, bu yayında ifade edilen bütün görüşler, değerlendirmeler ve varılan sonuçlar yalnızca yazarlarına aittir.

© 2008, KÖK Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Vakfı. Bütün hakları saklıdır.